

Geachte statenleden,

Dank voor de mogelijkheid om de zienswijze van Natuur en Milieu Gelderland over het inpassingsplan voor Folding Boxboard toe te lichten. Ik beperk me vanavond in dit complexe dossier tot één onderwerp, namelijk dat van de grondwateronttrekking.

Allereerst vinden we het positief dat de vergunning voor grondwateronttrekking met een half miljoen m³ beperkt wordt tot 2,5 miljoen m³ per jaar. De provincie geeft hiermee een signaal af dat het de grondwaterproblematiek serieus neemt en serieuze stappen zet in de goede richting. Uit de zienswijzennota maken we op dat Folding Boxboard ook die intentie heeft.

Ook positief vinden wij de pilot Waterrotonde in de uitvoeringsagenda Eerbeek-Loenen die moet leiden tot beëindigen van de grondwateronttrekking. Ook vinden we het vereiste, om elke drie jaar met een waterbesparingsplan te komen positief.

Wij kijken echter tot het zover is naar het werkelijke gebruik. Want latente ruimte in vergunningen, of dat nu stikstof of grondwater betreft, is een risico voor meer verbruik of uitstoot. In het plan geeft Folding Boxboard overtollige stikstofruimte uit de vergunning op. Dat is een positief punt, een kersje op de taart misschien zelfs, en we hopen gezien de stikstofcrisis dat er na dit goede voorbeeld nog vele zullen volgen. De grondwateronttrekking in 2019 was, volgens informatie in de stukken, 1,75 miljoen m³ per jaar. Ten opzichte van dat getal maakt de nieuwe vergunning dus een *toename* van de onttrekking van 750.000 m³ per jaar mogelijk. We kunnen dat niet rijmen met de opgave tot forse reductie van het grondwaterverbruik, waarvoor volgens ons alle sectoren aan de slag moeten.

Het zijn getallen die door hun omvang nogal abstract zijn. Hoe ziet een miljoen m³ water eruit? Een zwembad van 25 meter lang, 2 meter diep en een meter of 10 breed bevat zo'n 500 m³. We hebben het dus over een uitbreiding met zo'n 1.500 zwembaden grondwater per jaar. Ter vergelijking: er zijn in Nederland ruim 600 openbare zwembaden met ongeveer die maat.

Wat betekent het wel of niet onttrekken van zulke hoeveelheden water nu voor de Veluwe?

Gedeputeerde Staten stelt dat er actueel drie miljoen m³ vergund is, dat dit eerder passend beoordeeld is in het kader van de Wet natuurbescherming en dat een nieuwe beoordeling daarom niet nodig is. Significante effecten op Natura 2000 kunnen immers volgens GS worden uitgesloten. Er is bovendien jurisprudentie over van de Raad van State die deze redeneerwijze ondersteunt. Daartegenover staat het voorzorgsbeginsel. Indien de onttrekking met ruim veertig procent stijgt ten opzichte van de feitelijke situatie, kan een verdrogend effect niet worden uitgesloten. De urgentie voor hydrologisch herstel én natuurherstel is groot en de Provincie werkt daar hard aan. Vanwege de eveneens urgentie transitie naar een circulaire economie, zijn we positief benieuwd hoe de pilot Waterrotonde uitpakt, hoe deze opgeschaald kan worden en of deze de circulaire ambitie binnen afzienbare tijd waar kan maken. We hebben nog tot 2030 voor een halvering van het primaire

grondstoffengebruik aldus de EU Green Deal. Grondwater hoort daar volgens ons bij¹. Folding Boxboard zou aldus in 2030 genoeg moeten hebben aan een vergunning voor 1,5 miljoen m³, of een kleine 3.000 zwembaden zo u wilt.

We vragen u daarom ook scherp te zijn op ambitieuze waterbesparingsplannen waarmee stappen in die richting gezet worden, en vast te leggen dat het niet naleven hiervan consequenties moet hebben voor de vergunning.

Dank voor uw aandacht

¹ Zie ook <https://www.h2owaternetwerk.nl/vakartikelen/schoon-zoet-water-in-een-circulaire-waterketen>